USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **S. A.**, zastoupen Mgr. Robertem Tschöplem, advokátem se sídlem Pod Křížkem 428/4, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 32/2020-65,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 4 114 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Roberta Tschöpla, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 5. 2020, č. j. OAM-279/ZA-ZA11-P10-2019, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného správní žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě (dále též „krajský soud“) rozsudkem ze dne 30. 8. 2021, č. j. 62 Az 32/2020-36, zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost. Rozsudkem ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 308/2021-62, Nejvyšší správní soud zrušil označený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém krajský soud shledal žalobu důvodnou. Rozsudkem ze dne 28. 7. 2023, č. j. 62 Az 32/2020-65 (dále též „napadený rozsudek“), zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Plné znění napadeného rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, a to z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Primárně poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Namítal, že napadený rozsudek je nesrozumitelný a nelogický. Krajský soud se nevypořádal s argumentací uvedenou ve vyjádření k žalobě. Nerespektoval ani právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem v předcházejícím zrušovacím rozsudku. Krajský soud nadto nehodnotil žalobcův případ v konkrétních (individuálních) souvislostech. Podle stěžovatele podklady založené ve spisovém materiálu poskytují oporu pro opačný právní názor, než je ten vyjádřený v napadeném rozsudku krajského soudu. Z rozhodnutí stěžovatele je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel a jakými úvahami se řídil při posouzení celého případu. Úvahy stěžovatele nepřekročily meze volné úvahy a nedošlo k porušení procesních předpisů. Napadené rozhodnutí tudíž nelze považovat za nezákonné. Krajský soud proto pochybil, pokud rozhodnutí správního orgánu zrušil. Z uvedených důvodu stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

IV.

[4] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu. Uplatněné námitky neshledal důvodnými. Se stěžovatelem předně nesouhlasil v tom, že by odůvodnění napadeného rozsudku bylo nepřezkoumatelné. Dle názoru žalobce krajský soud své rozhodnutí odůvodnil dostatečně, když zejména zdůraznil nutnost aplikace důkazního standardu přiměřené pravděpodobnosti. Uvedený princip stěžovatel v rámci předmětného správního řízení nezohlednil. Akcentoval i stereotypy nahlížení na ujgurskou menšinu, resp. úroveň lidských práv v Kazachstánu. S ohledem na diskriminaci příslušníků ujgurské menšiny v Kazachstánu nelze jím tvrzené incidenty násilí ze strany policejních orgánů, kterým byl žalobce vystaven, posuzovat odděleně od národnostní identity žalobce. Z důvodů úzkých politických vazeb mezi Čínou a Kazachstánem vzrůstá obava z dalšího omezování práv ujgurské menšiny v Kazachstánu. Souhlasil i se závěrem krajského soudu stran omezených možností ochrany žalobce ze strany státních orgánů. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro kasační soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená,

že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat např. tehdy, nerespektoval-li krajský (městský) soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013-18, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 7 Azs 13/2014-52, či např. ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Uvedené závěry jsou aplikovatelné i po novele soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 Azs 171/2021-47 atp.).

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V posuzované věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Ve vztahu k tvrzené nepřezkoumatelnosti a vadnosti rozsudku krajského soudu lze odkázat např. na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45 atp.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval krajský soud v souladu s uvedenou judikaturou. Závěry krajského soudu jsou plně přezkoumatelné, resp. srozumitelné. Důkladně vypořádal stěžejní žalobní námitky, resp. jádro věci. Náležitě odůvodnil, z jakého důvodu bylo třeba rozhodnutí správního orgánu zrušit, přičemž nepřehlédl ani obsah rozhodnutí stěžovatele. Nezohlednění vyjádření správního orgánu přitom nezakládá automatickou nutnost zrušení rozsudku krajského soudu, což plně platí i v dané věci (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 64/2009-153, ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 80/2011-122, ze dne 29. 4. 2014, č. j. 2 As 23/2014-34, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 5 As 74/2015-56, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016-192). Krajský soud plně respektoval i východiska zrušovacího

rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 308/2021-62. Dostál tak požadavkům zákona a judikatury (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, či usnesení téhož soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 2 Azs 3/2021-27). Není přitom pravdou ani to, že by krajský soud vytrhával jednotlivé věty napadeného rozhodnutí. Kasační soud nepřisvědčil ani tomu, že by krajský soud nevycházel z azylového příběhu, či že by nereflektoval napadené rozhodnutí v celé šíři, jak rovněž tvrdil stěžovatel. Krajský soud daný případ hodnotil ve všech souvislostech a s přihlédnutím k obsahu spisu, resp. argumentaci stěžovatele v napadeném rozhodnutí. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se krajský soud nedopustil ani porušení práva na spravedlivý proces a rovnost účastníků řízení, jak obecně tvrdil stěžovatel. Jeho postup byl veden v mezích zákona a navazující judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádnou jinou vadu v postupu krajského soudu, pro kterou by bylo nutno přistoupit k zrušení jeho rozsudku (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).

[10] I v dalších ohledech postupoval krajský soud v mezích právní úpravy a judikatury. Krajský soud správně předeslal, že podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (kvalifikační směrnice), kterou je třeba vztahovat na posuzování mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu (čl. 4 odst. 4), platí, že skutečnost, že žadatel o azyl byl pronásledován, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav z pronásledování, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat. V případě zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování je třeba aplikovat tzv. test přiměřené pravděpodobnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom mj. plyne, že přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu *„je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard „nade vší pochybnost“ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“* (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti se přitom aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele o azyl, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel o azyl, správní orgán musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Správní orgán může vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40). „*Správní orgán tedy nemůže ze svého posuzování vyloučit tvrzené skutečnosti např. pouze proto, že nelze vyloučit jiný průběh událostí než ten předestřený žadatelem či že existuje alternativní vysvětlení pro určité skutečnosti, které je stejně pravděpodobné. Pokud je byť jen přiměřeně pravděpodobné, že tvrzení žadatele je pravdivé či že se určitá skutečnost udála tak, jak uvádí žadatel, správní orgán nesmí toto tvrzení prohlásit za nevěrohodné a vyloučit je z dalšího posuzování; naopak, musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení odůvodněnosti žádosti a přiřadit mu patřičnou váhu*“ (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 308/2021-62).

[11] I podle názoru kasačního soudu měl stěžovatel žalobcem tvrzené skutečnosti zvažovat a jejich relevanci vyhodnotit v kontextu celého azylového příběhu žalobce. Riziko pronásledování mělo být vyhodnoceno podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídá skutečnosti (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 308/2021-62, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40 atp.). To však stěžovatel neučinil.

[12] Nejvyšší správní soud souhlasí i se závěrem krajského soudu, že žalovaný nevysvětlil, z jakého důvodu by žalobcova snaha domoci se ochrany u státních orgánů v kontextu jím tvrzených skutečností měla mít náležitou relevanci (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47, či ze dne 5. 9. 2019, č. j. 4 Azs 100/2019-30, atp.). I další závěry krajského soudu mají plnou oporu v právní úpravě a judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 308/2021-62, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47, ze dne 5. 9. 2019, č. j. 4 Azs 100/2019-30, atp.). To plně platí i pro závěr, že v kontextu dané věci bylo úkolem stěžovatele zabývat se tím, zda u žalobce nedošlo k naplnění definice pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 kvalifikační směrnice (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2019, č. j. 2 Azs 401/2018-64, a tam uvedenou judikaturu). V podrobnostech proto kasační soud odkazuje na rozsudek krajského soudu.

[13] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Zástupce žalobce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2023 [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci žalobce náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátce DPH, zvyšuje se takto vypočtená odměna a náhrada výdajů o částku odpovídající této dani (sazba daně 21 %)

a celkově tak činí 4 114 Kč (viz § 57 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel je povinen uhradit žalobci uvedenou částku ve lhůtě třiceti dnů ode dne právní moci tohoto usnesení, a to k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu